

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

17 noiembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Nicolae Gordilă,

Judecătorii – Constantin Alerguș, Ion Guzun, Elena Covalenco, Iurie Diaconu

a judecat, fără citarea părților recursul ordinar declarat de avocatul Istrati Maria în numele inculpatului Galușca Serghei, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 mai 2015, în cauza penală în privința lui

Galușca Serghei Constantin,

născut la 14 iulie 1981, originar și domiciliat pînă la reținere în s. Tătăraști, r-nul Strășeni,

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. de la 04 noiembrie 2013 - pînă la 02 aprilie 2014 (instanța de fond);

2. de la 08 mai 2014 - pînă la 29 mai 2014; de la 01 decembrie 2014 pînă la 12 mai 2015 (instanța de apel);

3. de la 01 august 2014 - pînă la 04 noiembrie 2014; de la 05 august 2015 - pînă la 17 noiembrie 2015 (instanța de recurs ordinar).

Procedura prevăzută de art.431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală legal executată.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Strășeni din 02 aprilie 2014, Galușca Serghei a fost condamnat:

- în baza art. 157 Cod penal, la 1 an și 6 luni închisoare;

- în baza art. 201¹ alin. (2) lit. b) Cod penal, la 2 ani și 6 luni închisoare.

În conformitate cu prevederile art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor aplicate, definitiv i-a fost stabilită pedeapsa de 3 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut că Galușca S. se învinuiește în aceia că la 02 septembrie 2013, aproximativ la 01³⁰, acționând cu intenție, dobândind ilegal o armă de vânătoare, având scopul omorului intenționat, aflându-se în apropierea gospodăriei cet. Batula V., din s. Tătăraști, r-nul Strășeni, a tras un foc din arma de vânătoare pe care o deținea ilegal. În continuarea acțiunilor sale inculpatul, văzându-l în stradă pe cet. Batula V., fiul concubinei sale, a tras un foc din arma de vânătoare în direcția acestuia, rănindu-l în regiunea abdomenului, însă nu și-a dus intenția pînă la capăt pe motiv că Batula V. a intrat în curtea casei sale. În rezultatul acțiunilor inculpatului lui Batula V. i-au fost cauzate, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 165 din 10 septembrie 2013, *leziuni corporale grave*.

Tot el, Galușca Serghei, la data de 16 august 2013, aflându-se la domiciliul său în s. Tătăraști, r-nul Strășeni, manifestînd un comportament violent față de concubina sa Batula Aurelia, aplicînd față de aceasta violența psihică exprimată prin înjosire, impunerea voinței, provocarea stărilor de tensiune și de suferință psihică, i-a aplicat ultimei o lovitură cu lacătul de la ușă în regiunea feței, în rezultatul cărui fapt părții vătămate i-au fost provocate *vătămări corporale medii*.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței a fost contestată de către acuzatorul de stat și și partea vătămată Batula Vasile, care au solicitat:

- procurorul, casarea sentinței și pronunțarea unei hotărîri, prin care Galușca Serghei să fie condamnat conform învinuirii formulate în baza art. 27, 145 alin. (2) lit. a) Cod penal, la 12 ani închisoare și în baza art. 201¹ alin.(2) lit. b) Cod penal, la 2 ani închisoare, iar conform art. 84 Cod penal, definitiv să-i fie stabilită pedeapsa de 12 ani și 6 luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis.

În motivarea soluției solicitate apelantul a invocat că prima instanță reîncadrînd acțiunile inculpatului din prevederile art. 27, 145 alin. (2) lit. a) Cod penal, în cele ale art. 157 Cod penal, nu a ținut cont, în special, de anturajul, modul de săvîrșire a infracțiunii, arma utilizată de acesta, numărul, caracterul și localizarea rănilor provocate părții vătămate, comportarea anterioară a făptuitorului, care raportate la declarațiile părții vătămate și martorilor, cu certitudine dovedesc faptul că Galușca S. s-a pregătit de comiterea acestei infracțiuni, deplasîndu-se la domiciliul pătimitului cu scopul de a se răzbuna,

circumstanțe, care pe deplin confirmă intenția primului de a comite omorul lui Batula Vasile;

- partea vătămată Batula Vasile, casarea sentinței și pronunțarea unei hotărâri de condamnare în baza art. 27,145 alin. (2) lit. a) Cod penal, invocând că instanța de fond a dat o apreciere greșită probelor care cu certitudine confirmă intenția lui Galușca S. în comiterea infracțiunii de omor.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 mai 2014, apelurile declarate au fost admise, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre, prin care Galușca Serghei a fost condamnat:

- în baza art. 27, 145 alin. (2) lit. a) Cod penal, la 15 ani închisoare;
- în baza art. 201¹ alin. (2) lit. b) Cod penal, la 2 ani închisoare;

În conformitate cu prevederile art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor numite, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 16 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis.

5. Instanța de apel a conchis că prima instanță a dat o apreciere eronată probelor administrate pe epizodul aplicării armei de foc și cauzării de leziuni corporale părții vătămate Batula Vasile și greșit a încadrat faptele inculpatului pe acest capăt de acuzare calificându-le ca vătămare corporală gravă cauzată din imprudență, or vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzută de art. 27,145 alin. (2) lit. a) Cod penal, pe deplin a fost dovedită prin probele administrate la materialele cauzei, probe care eronat au fost interpretate de către instanța de fond.

Cît privește epizodul de violență în familie, Colegiul penal a conchis, că instanța de fond în baza probelor administrate și verificate în ședința de judecată, le-a dat o apreciere justă și întemeiat a ajuns la concluzia cu privire la vinovăția lui Galușca Serghei în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (2) lit. b) Cod penal.

6. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar avocatul Robu Tatiana în numele inculpatului, care a solicitat casarea hotărârii contestate cu dispunerea rejudecării cauzei în aceiași instanță în alt complet de judecată, argumentînd că starea de fapt reținută de instanța de apel este greșită, iar probele administrate nu dovedesc comiterea de către inculpat a infracțiunii de tentativă de omor.

7. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 04 noiembrie 2014 recursul declarat a fost admis, casată total decizia contestată și dispusă rejudecarea cauzei în aceeași instanță în alt complet de judecată.

Instanța de recurs a menționat că instanța de apel condamnându-l pe Galușca Serghei în baza art. 27,145 alin. (2) lit. a) Cod penal, contrar prevederilor art. 394 alin. (1) Cod de procedură penală, nu a descris fapta criminală considerată ca fiind dovedită, cu indicarea locului, timpului și modului de săvârșire a acesteia.

8. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 mai 2015, apelurile acuzatorului de stat și al părții vătămate Batula Vasile au fost admise, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Galușca Serghei a fost condamnat:

- în baza art. 201¹ alin. (2) lit. b) Cod penal, la 2 ani închisoare;
- în baza art. 27, 145 alin. (2) lit. a) Cod penal, la 12 ani închisoare.

În conformitate cu prevederile art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul total al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 14 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis.

9. Instanța de apel în decizia adoptată a constatat că, Galușca Serghei, la data de 16 august 2013, aflându-se la domiciliul său în s. Tătăraști, r-nul Strășeni, manifestând un comportament violent față de concubina sa Batula Aurelia, aplicând față de aceasta violența psihică exprimată prin înjosire, impunerea voinței, provocarea stărilor de tensiune și de suferință psihică, i-a aplicat ultimei o lovitură cu lacătul de la ușă în regiunea feței, cauzându-i vătămări corporale medii.

Tot el, Galușca Serghei, la data de 02 septembrie 2013, aproximativ la ora 01³⁰ deținând ilegal o armă de vânătoare, aflându-se în apropierea gospodăriei cet. Batula Vasile din s. Tătăraști, r-nul Strășeni, a tras un foc din arma de vânătoare pe care o avea asupra sa. Ulterior, în continuarea acțiunilor sale inculpatul, văzându-l în stradă pe cet. Batula Vasile, fiul concubinei sale și dorind a-l speria, a tras un foc din arma de vânătoare în direcția lui Batula Vasile, rănindu-l pe acesta în regiunea abdomenului cauzându-i leziuni corporale grave.

Colegiul penal a conchis că vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunilor de violență în familie și tentativă de omor premeditat a fost pe

deplin confirmă prin *declarațiile părților vătămate Batula Aurelia, Batula Vasile, a martorului Postolachi Vladimir, Cucereau Maria, Batula Ala, Cucereau Vasile*, precum și prin probele scrise: *procesul-verbal de ridicare din 05.09.2013; raportul de expertiză medico-legală nr.165 din 10.09.2013; raportul de expertiză nr.6603/6604 din 07.10.2013; procesul-verbal de cercetare la fața locului din 25.09.2013 și raportul de expertiză nr.165 din 10.09.2013.*

Curtea a respins versiunea înaintată de inculpat precum că el a ținut în poartă și nu în direcția părții vătămate pentru a-l speria doar, această versiune fiind înaintată în scop de apărare și evitare a pedepsei, or din materialele cauzei rezultă că inculpatul fiind bătut de către partea vătămată, a încercat să se răzbune pe acesta din timp pregătindu-și arma și cu două zile înainte a mers pe lângă casa părții vătămate unde a tras un foc de armă, apoi la 02.09.2013, partea vătămată auzind din nou împușcături în stradă, a ieșit în drum și l-a văzut pe Galușca Serghei, care imediat ce l-a observat pe pățimit, a îndreptat arma în direcția lui și a tras un foc.

La stabilirea categoriei și termenului de pedeapsă Colegiul penal ținând cont de gravitatea infracțiunilor comise, de consecințele acestora precum și de persoana inculpatului, care nu este angajată în câmpul muncii, duce un mod de viață antisocială, a conchis că corectarea și reeducarea acestuia poate avea loc doar în locurile privative de libertate.

10. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel a declarat recurs ordinar avocatul Istrati M. în numele inculpatului, care fără a invoca careva teme de drept prevăzute la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, solicită casarea hotărârii contestate și menținerea sentinței instanței de fond, argumentând următoarele:

- probele prezentate de partea acuzării nu confirmă faptul că inculpatul a tras focul de armă urmărind scopul de a-l omorî pe Batula Vasile, or acesta a împușcat în direcția porții dorind astfel să-l sperie pe pățimit, care anterior l-a maltratat;

- referitor la învinuirea în comiterea infracțiunii de violență în familie, instanța de apel nu a ținut cont de declarațiile părții vătămate Batula Aurelia, care a relatat că ea l-a agresat pe inculpat sărind la el la bătaie, iar acesta la rîndul

său a lovit-o, careva pretenții Batula Aurelia nu are, iar cererea la poliție a scris-o la insistența rudelor;

- instanța de apel i-a stabilit inculpatului o pedeapsă extrem de dură, fără a ține cont de faptul că acuzatorul de stat în apelul declarat a solicitat stabilirea pedepsei definitive de 12 ani și 6 luni închisoare.

11. În conformitate cu prevederile art.431 alin. (1) pct.1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat de avocatul Istrati M. în numele inculpatului, menționând că recurentul nu a argumentat ilegalitatea hotărârii cu indicarea problemelor de drept, solicitând doar reaprecierea probelor considerând că acestea nu au fost apreciate în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală.

12. Judecând recursul ordinar declarat și verificând argumentele invocate în raport cu circumstanțele cauzei Colegiul penal lărgit consideră că recursul urmează a fi admis, însă din alte motive decât cele indicate de recurent.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să admită recursul, cu casarea totală sau parțială a hotărârii atacate cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Conform art.424 Cod de procedură penală, instanța de recurs judecă recursul numai cu privire la persoana la care se referă declarația de recurs în raport cu calitatea pe care aceasta o are în proces și numai în limita temeiurilor prevăzute de art.427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

Conform prevederilor art. 417 alin.(1) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă fapta constatată de prima instanță și conținutul dispozitivului sentinței, fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

După cum a constatat instanța de apel, vinovăția inculpatului pe capătul de învinuire în comiterea infracțiunii de violență în familie a fost confirmată prin ansamblul probelor administrate, iar argumentele invocate de recurent atât în recurs, cât și în cadrul ședințelor instanței de apel au fost minuțios analizate și combătute conform modalității descrise în pct.9 din prezenta decizie, pentru

care motiv instanța de recurs apreciază ca fiind neîntemeiate argumentele avocatului Istrati M. referitoare la lipsa probelor care să dovedească săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (2) lit. b) Cod penal, de către inculpat.

Totodată, Colegiul lărgit ține să menționeze că, în conformitate cu prevederile art. 436 alin.(1) Cod de procedură penală, procedura de rejudecare a cauzei, după casarea hotărârii în recurs, se desfășoară conform regulilor generale pentru examinarea ei.

Conform alin. (2) al aceluiași articol, pentru instanța de rejudecare, indicațiile instanței de recurs sunt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămîne cea care a existat la soluționarea recursului ordinar.

Instanța de recurs constată că aceste prevederi legale deși sunt obligatorii, au fost ignorate la rejudecarea cauzei.

Astfel, prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 04 noiembrie 2014, s-a dispus rejudecarea cauzei de către instanța de apel fiind semnalizat următorul moment: *prin sentință, inculpatul a fost condamnat pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de art.157, 201¹ alin. (2) lit. b) Cod penal, iar instanța de apel a reîncadrat acțiunile în baza art.27,145 alin. (2) lit. a), 201¹ alin. (2) lit. b) Cod penal, însă, contrar prevederilor art. 394 alin. (1) Cod de procedură penală, n-a descris fapta criminală, considerată ca fiind dovedită, cu indicarea locului, timpului, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii, ce ar determina calificarea faptei săvârșite conform semnelor ce caracterizează elementele infracțiunii prevăzute de art.27, 145 alin. (2) lit. a) Cod penal.*

Rejudecînd cauza instanța de apel, necătînd la cele menționate a comis aceiași eroare de drept care a constituit temei de casare a deciziei Curții de Apel din 29 mai 2014. Astfel, deși în partea dispozitivă a deciziei l-a condamnat pe Galușca S. în baza art.27,145 alin.(2) lit. a) Cod penal, stabilindu-i pedeapsa în limitele acestei norme de drept, în partea descriptivă a reținut "...În continuarea acțiunilor sale Galușca Serghei, văzîndu-l în stradă pe cet. Batula Vasile, fiul concubinei sale, dorind a-l speria, a tras un foc din arma de vînătoare în direcția lui Batula Vasile...", adică a constatat fapta prevăzută de art. 157 Cod penal.

Rezumînd cele menționate Colegiul lărgit constată că, rejudecînd cauza instanța de apel nu a ținut cont atît de prevederile 436 alin. (2) Cod de procedură penală cît și de cele ale art. 113 Cod penal, potrivit cărora **noțiunea de calificare**

a infracțiunii cuprinde determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii, prevăzute de norma penală.

Totodată, Colegiul lărgit menționează că, **prin descrierea faptei** considerate a fi dovedită, se cere ca modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii să coroboreze cu concluzia privind încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului.

Analizând decizia recurată Colegiul constată că, o asemenea coroborare nu există, nefiind constatată fapta care conține elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 27,145 alin. (2) lit. a) Cod penal.

Generalizând cele menționate Colegiul conchide că, situația descrisă mai sus, nu poate fi corectată în recurs, fiind încălcate flagrant de către instanța de apel prevederile **art. 394** Cod de procedură penală, or, conform art. 419 Cod de procedură penală - *rejudicarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător*, prin urmare, instanța de recurs relevă că în speță constatarea faptei, contrazice dispozitivului hotărârii.

În atare situație, Colegiul penal lărgit consideră, că decizia instanței de apel contravine prevederilor art.394 alin.(1) pct.1) 417 alin. (1) pct. 8), 436 alin. (2) Cod de procedură penală.

Încălcările enunțate determină, incontestabil, Colegiul să concluzioneze asupra necesității de a casa parțial decizia instanței de apel în partea condamnării lui Galușca Serghei în baza art. 27,145 alin. (2) lit. a) Cod penal și aplicării pedepsei definitive prevăzute de art. 84 Cod penal cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecată, unde instanța de apel, urmează să se conducă de prevederile art.436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să țină seama de cele expuse în prezenta decizie și în decizia Curții Supreme de Justiție din 04 noiembrie 2014, să înlătore erorile admise și să rejudece cauza în limitele stabilite, să se pronunțe la modul convenit asupra motivelor invocate în apel, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, cu respectarea prevederilor art.414, 417, 419 Cod de procedură penală.

13. În conformitate cu prevederile art.434, 435 alin.(1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

DECIDE:

Admite recursul ordinar declarat de avocatul Istrati Maria în numele inculpatului Galușca Serghei, casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 mai 2015, în partea condamnării lui *Galuşca Serghei Constantin* în baza art. 27,145 alin. (2) lit. a) Cod penal și aplicării pedepsei definitive prevăzute de art. 84 Cod penal și dispune rejudecarea cauzei în ordine de apel în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Celelalte dispoziții ale hotărîrii contestate se mențin.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac referitor la rejudecarea cauzei, iar în partea condamnării în baza art. 201¹ alin. (2) lit. b) Cod penal, este irevocabilă, publicată integral la 17 decembrie 2015.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecătorii

Constantin Alerguș

Ion Guzun

Elena Covalenco

Iurie Diaconu